

Özebilimde Tüzel Başlıklar

S. Hakan Uzunlar
pskuzunlar@gmail.com
02.12.2022

İçindekiler

- Var olan yasal düzenlemeler
- Serbest meslek icrası
- Dava açılabilir alanlar
- Danışmanlık hizmeti vermek
- Danışmanlık merkezi açılışı
- KVKK, belge ve bilgi güvenliği

Var olan yasal düzenlemeler

Normlar Hiyerarşisi

1. Anayasa
2. Yasa (Kanun), KHK, Uluslararası Anlaşmalar
3. Tüzükler
4. Yönetmelikler
5. Adsız Düzenleyici İşlemler (Genelge, Yönerge)

- [Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun](#)
- Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik
<https://www.psikolojiagi.com/saglik-meslek-is-gorev-tanimi/>
- [YÖK'ün "Uygulamalı Psikoloji" uzmanlığı hakkında görüşü](#)
-

Dirgerlik ve Dallarının Dörütünün Yürütme Biçimlerine İlişkin Yasa

Ek Madde 13 – (Ek: 6/4/2011-6225/9 md.)

a) Klinik psikolog; psikoloji veya psikolojik danışma ve rehberlik lisans eğitimi üzerine klinik ortamlarda gerekli pratik uygulamaları içeren klinik psikoloji yüksek lisansı veya diğer lisans eğitimleri üzerine psikoloji veya klinik psikoloji yüksek lisansına ilaveten klinik psikoloji doktorası yapan sağlık meslek mensubudur.

Klinik psikolog, nesnel ve yansıtımlı ölçüm araçları, gözlem ve görüşme teknikleri kullanarak psikolojik değerlendirme ile uluslararası teşhis ve sınıflama sistemlerinde hastalık olarak tanımlanmayan ve Sağlık Bakanlığının da uygun bulduğu durumlarda psikoterapi işlemleri yapar. Hastalık durumlarında ise ancak ilgili uzman tabibin teşhisine ve tedavi için yönlendirmesine bağlı olarak psikoterapi uygulamalarını gerçekleştirir.

Psikoloji lisans eğitimi üzerine ilgili mevzuatına göre Sağlık Bakanlığınca uygun görülen psikolojinin tıbbi uygulamalarıyla ilgili sertifikalı eğitim almış ve yeterliliğini belgelemiş psikologlar sertifika alanlarındaki tıbbi uygulamalarda görev alabilirler.

Uzman tabibin teşhis ve yönlendirmesiyle ya da bağımsız olarak yapılabilecek mesleki uygulamalar, bu bentteki prensipler çerçevesinde Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yalnızca klinik psikolog tanımlanmaktadır.

- Psikoloji ve PDR eş lisans derecesi sayılmıştır.
- Başka lisans programlarına olanak tanınmıştır.
 - Herhangi bir psikoloji YL ve üzerine klinik doktora gerekir.

Psikolojinin Tıbbi Uygulamaları Sertifikası

Geçici Madde 7 – (Ek: 6/4/2011-6225/11 md.)

Bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla, (...) ⁽¹⁾ psikolojinin sertifikalı tıbbi uygulamalarında Sağlık Bakanlığınca belirlenen sürelerde çalıştığını ve yeterli tecrübeyi kazandığını belgeleyen psikologlara, Sağlık Bakanlığınca yapılacak sınavlarda başarılı olmak kaydıyla çalıştığı ve tecrübe kazandığı tıbbi uygulamalarda görev alma yetkisi verilir. Bu yetkinin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir. ⁽¹⁾

- Sertifika bir ya da iki kez verilmiş ve pratikte hiçbir zaman uygulanmamıştır.
- Çok az kişide bulunmaktadır.
- Test ile verilmiştir.

Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik

- Psikolog ve Klinik Psikolog'un en ayrıntılı tanımlandığı yasal düzenlemedir.
- Sağlık meslek mensubu olarak,
Klinik Psikolog
 - **Hastalık olmayan durumlar tanımlanmıştır:**
"Klinik psikologların ilgili uzman tabibin teşhisine ve tedavi için yönlendirmesine bağlı olmadan psikoterapi yapabilecekleri hastalık olmayan durumlar"
- Diğer Meslek Mensubu olarak,
Psikolog
 - Sertifikaya alternatif sunulmuş ancak tanımlanmamıştır.
 - "klinik psikoloğun sorumluluğunda"

Bu belgenin yayımlanmasına dek geçerli olan sürede

YÖK'ün "Uygulamalı Psikoloji" uzmanlığı görüşü

“Uygulamalı Psikoloji” üst alanının yanı sıra “Klinik Psikoloji” eğitimi olarak **diplomasında alt alanı yazılmış olan 18.07.2018 tarihi öncesindeki mezunların, Klinik Psikolog sayılmasına karar verilmiştir.**

Yüksek Öğretim Kurulu’nun 18.07.2018 tarih 75850160-102.01.01-E.57438 sayılı yazısının tam metni için tıklayınız.

Serbest meslek icrası

Psikoterapi Danışmanlık Psiko-eğitim

Psiko-eğitim: Herhangi bir alanda bilgi vermek.

Psikolojik danışmanlık: Kişiyi hizmet alması için yönlendirmek, psikolojik kaynaklardan yararlanmasına kolaylaştırıcı olmak, rehabilitasyon, krize müdahale, desteklemek (işlevselliği artırmak).

Psikoterapi: Hedef ve model doğrultusunda iyileştirme süreci (işlevselliği artırmak ya da geri kazandırmak).

San	Uygulama	Durum	
Psikiyatr	Psikoterapi	Serbest	
Klinik Psikolog	Psikoterapi	Yarı-Bağımlı	Hastalıksa psikiyatr yönlendirmesine bağlı, değilse serbest.
Klinik Psikolog	Psikolojik Danışmanlık	Serbest	
Klinik Psikolog	Psiko-eğitim	Serbest	
Psikolog	Psikoterapi	Hayır	
Psikolog	Psikolojik Danışmanlık	Bağımlı	Psikolojik rehabilitasyon & psikolojik destek
Psikolog	Psiko-eğitim	Serbest	

Dava açılabilir alanlar

- Klinik, terapi, iyileştirme gibi sözcükler resmi kanallarda kullanılmamalıdır.
- X olay olduğunda yazılı onam alınmamışsa,
 - Kişi psikotik ise, ihlal nedeniyle ceza.
 - Kişi psikotik değil ise, kabahat nedeniyle ceza.
- Psikotik belirtiler psikiyatr tanısına ve dahline muhtaç ANCAK kişi psikotik olmasa bile,
 - Kişinin ya da yakınlarının dava açması sonucunda, eğer psikiyatri muayenesi yoksa sorumlu kalabilirsiniz.
- Kişisel verinin sızması durumunda YA DA aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmemesi durumunda maddi CEZA alırsınız.
- Fatura kesmediyseniz, vergi kaçırmaktan ceza alırsınız.
 - Faturada hizmet adı veremeyeceğiniz bir hizmet ise ayağınıza dolanabilir.

Psikolojik hizmet sağlayan tüzel kişilikler

Psikolojik Danışma(-nlık) Merkezi

- Ticari unvanın vergi levhasında geçmesi gerekmiyor.
- **Gerekler:** Belediye Ruhsatı (Kolay)
- Ticari faaliyet alanı:
 - İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
 - 86.90.14
 - Tıp doktorları dışında yetkili kişilerce sağlanan akıl sağlığı hizmetleri (psikoanalistler, psikologlar ve psikoterapistler tarafından sağlanan hizmetler) (hastane dışı)

Aile Danışma Merkezi

- [Gerçek Kişiler ve Özel Hukuk Tüzel Kişileri İle Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Açılacak Aile Danışma Merkezleri Yönetmeliği](#)
- **Gerekler:** Çok, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün izni gerekiyor. Denetlenir.

Veri Güvenliği & Kişisel Verilerin Korunması Kanunu

Danışan bilgilerinin saklanması

ISO sertifikası alınmasa da standardı izlenebilir.

Belge içeriği

- Her varlık numaralandırılmalıdır.
- Danışanla ilişkili tüm belgelerin, danışanın kimliğinden anonimleştirilmesi gerekmektedir.
 - Danışana kod verilmelidir.
 - Belgelere kod verilmelidir.
- 5 yıl saklanmalıdır.

Belge Güvenliği

- Her seans sonrası belge kontrolü yapılmalıdır.
- Danışan-kod çizelgesi ayrı tutulmalıdır.
- Yalnızca uzmanın erişimine açık olmalıdır.
- Kişiyi Özel statüsü yazılmalıdır.
- Düzenli aralıklarla kontrol/monitoring.
- **Fiziksel varlıklar:** Belgeler kilitli ve demir dolapta, kamuya kapalı bir yerde saklanmalıdır.
- **Dijital varlıklar:**
 - Hesaplara çift-faktör korumalı giriş yapılmalıdır.
 - Kişisel olmayan aygıtlardan erişim sağlanmamalıdır.
 - Güvenilir hizmet sağlayıcılar kullanılmalıdır.

Veri Güvenliği ve Standartları

- ISO 27001
 - Küresel düzeyde önemlidir.
- SOC 2
 - Kuzey Amerikada önemlidir.
 - ISO27001'in %96 aynısıdır.

- Kişisel Verileri Koruma Kurumu Veri Sorumluları Sicil Bilgi Sistemine (VERBİS) kayıt:
 - Zorunlu ancak Türkiye koşullarında aceleye gerek yok.
- ISO 27001 yasal zorunluluk değil ancak endüstri standardıdır.

Kendiniz almak yerine verilerinizi sakladığınız ya da hizmet aldığınız kişilerin sahip olmasına dikkat edebilirsiniz.

Gerçekçi bir tablo

- Şahıs şirketi statüsüyle ilgili NACE kodu üzerinden danışmanlık merkezi açmak.
- Kesilecek faturaya: “Psikolojik danışmanlık” ya da “psikoloji hizmeti” yazmak.
- Her danışandan, KVKK aydınlatma metni de içeren bir yazılı onam almak.
- Verileri hem bulutta saklamak hem de fizikselleri tek yerde kilitli saklamak.